

O KNJIZI ŽELJKA POLJAKA »ŽIVOT NA PLANINARSKI NAČIN«

U prošlom broju našeg časopisa najavljeno je izdavanje knjige prof. dr. Željka Poljaka pod naslovom »Život na planinarski način«, pa evo prigode da kažemo nekoliko riječi o toj knjizi. Nije uobičajeno predstavljati knjigu prije nego što je izašla iz tiska, no kako sam je imao prilike tijekom pripreme nekoliko puta pročitati, a i mnogo me planinara pitalo o njoj, nisam se mogao suzdržati da ne otkrijem najosnovnije o onome što ta jedinstvena planinarska knjiga donosi.

Knjiga »Život na planinarski način« autobiografski je prikaz najzanimljivijih doživljaja i najvažnijih zgoda iz planinarskog života jednog osobitog planinara. Hrvatskim planinarima uglavnom je poznato da se prof. dr. Željko Poljak bavio više-manje svim planinarskim specijalnostima i bio u hrvatskom planinarstvu sve, od počasnog člana i predsjednika PSH pa naniže. Da bi se ocrtali i naznačili uspjesi i podvizi što ih je postigao u ekspedicionizmu, visokogorskom planarenju, alpinizmu, speleologiji, zaštiti prirode, markiranju putova, gradnji planinarskih kuća, publicistici, planinarskom radu i još mnogočemu drugome, trebalo bi nekoliko ovakvih knjiga, pa je ova – premda ima više od 300 stranica – zapravo tek zbirka sažetih sličica, ekstrakt i nektar njegova života. Ujedno je to i svojevrsan prikaz ljudi i krajeva te našega planinarstva u drugoj polovici 20. stoljeća. Iako je Poljakov planinarski rad uglavnom poznat, crtice i članci iz ove knjige čitatelju će djelovati posve svježje, jer su pisani tako vješto da se mogu čitati mnogo puta, uvijek s istim užitkom.

Rekordne 42 godine Željko Poljak bio je urednik časopisa »Hrvatski planinari« i to je možda više od svega obilježilo njegov život. Od svih planinarskih i neplaninarskih funkcija, ta mu je, po svemu sudeći, bila najdraža. Prije nego što sam od njega 2001. preuzeo uređivanje časopisa, predlagao sam mu da nastavi produživati taj jedinstveni rekord na način da i dalje bude glavni, a ja izvršni urednik, no nije to prihvatilo, već je uporno tražio da ga naslijedim. Odmah sam napisao pismo redakciji Guinnessove knjige rekorda i od njih doznao da je najdugovječniji urednik bio neki Englez s

Željko Poljak u američkom Stjenjaku

57 godina uredničkog staža u časopisu koji je sam osnovao, a da je Željko Poljak apsolutni urednički rekorder na prostoru jugoistočne Europe. Od omašne zbirke svih brojeva »Hrvatskog planinara« i »Naših planina« izašlih kroz više od 100 godina, koja danas broji više od 26 tisuća stranica, dr. Poljak uredio je više od pola, a ujedno je on jedini koji posjeduje cjelovit komplet svih brojeva.

Gotovo da nema planinarske knjige izdane u zadnjih pola stoljeća u čijem stvaranju nije dao imao udjela, često kao urednik, a često i kao lektor, korektor, recenzent ili bar kao autor fotografija. Autor je s najviše planinarskih knjiga i članaka u Hrvatskoj, čak više i od istaknutog planinarskog putopisca Dragutina Hirca, prvog urednika »Hrvatskog planinara«, koji je bio poznat upravo kao jedan od najproduktivnijih pisaca svojega doba. Osim velike produktivnosti, treba istaknuti još dva važna svojstva njegova stvaralaštva: kroz svoje tekstove uvijek nastoji planinarstvu dati istraživalačko, a planinarskoj književnosti literarno obilježje. Planinarstvo je za njega puno više od penjanja na vrhove – to je sastavni dio kulture jednog naroda i jedno od mjerila njegova kulturnog dometa.

U knjizi »Život na planinarski način« nalaze se većinom planinarski i putopisni članci. Knjiga je podijeljena u pet dijelova, od kojih je prvi pomalo neobičan

i služi kao svojevrsan uvod. U njemu na lepršav i humorističan, pa i autoironičan način, Željko Poljak u kratkim crtama predstavlja svoj život i skicira ideje koje su ga vodile kroz život. Slijedi glavni, putopisni dio, pod naslovom »Okolo svijeta od vrha do vrha«. Taj dio sadrži planinarske putopise iz inozemstva, koji su, idući od zapada prema istoku, obuhvatili cijelu zemaljsku kuglu, osim Australije. Putopisi tematski nisu ograničeni na opis uspona do nekog vrha, nego obuhvaćaju i razne usputne zanimljivosti. Putopisi po Hrvatskoj nisu uvršteni jer o našim planinama ima dostatno štiva u našoj planinarskoj književnosti, a sve važno o njima može se naći u Poljakovim planinarskim vodičima, osobito u vodiču »Hrvatske planine«, gdje je uz svaku planinu ponuđen i izbor literature.

U trećem dijelu, pod naslovom »Smijeh u planini«, nalazi se nekoliko satiričkih i humorističkih priloga kojima se naglašavaju planinarske osobine kao što su veselost i zdrav humor, to jest humor na vlastiti račun. Taj dio predstavlja Poljaka i kao jednog od najboljih planinarskih satiričara i humorista.

Nasuprot tome, četvrti dio dočarava sklonost planinara polemiziranju, što se ne mora shvatiti kao negativno svojstvo nego kao posljedicu njihove kritičnosti i misaonosti. Autor nije oklijevao da iznese i kritike na

svoj račun, u kojima je izvukao kraći kraj, jer objektivni pristup zahtijeva da se čuje i druga strana. Ovaj dio oslikava nekadašnje stanje u planinarskoj organizaciji i možda će kao memoarsko gradivo biti korisno nekome tko će se baviti poviješću našega planinarstva.

I peti dio, s nekih 150 kratkih anegdota iz njegova polustoljetnog planinarskog staža, pretežno su humorističnog sadržaja. Tom je dijelu posvećena osobita pažnja jer, osim ozbiljnih tema i stručnih članaka, planinari rado čitaju i takozvano lakše štivo, kakvim planinarska literatura prilično oskudijeva.

Na kraju, treba reći da ovu knjigu neće biti zanimljivo čitati samo kao autobiografsko i memoarsko štivo, već će svatko pritom moći uživati u autorovoj neposrednosti, iskrenosti, a posebno u načinu kako – s neizmjerim užitkom – opisuje svoje doživljaje i zgode. Zadržavajuće je s koliko planinarske ljubavi i poštovanja prema prirodi i krajevima kroz koje putuje Poljak piše o onome što vidi. Kad treba, on je argumentiran kritičar i ironičan satiričar, ali uvijek čvrsto na zemlji. Vjerujem da će planinarima, ali i svima drugima, čitanje ove autobiografije hrvatskog planinarskog erudita Željka Poljaka biti užitak kakav je bilo i meni.

Alan Čaplar

PRETPLATA NA KNJIGU »ŽIVOT NA PLANINARSKI NAČIN«

Do **20. listopada** (10 dana od izlaska ovog broja časopisa) knjiga »Život na planinarski način« prodaje se u pretplati po posebno povoljnoj cijeni od **100 kuna**. Narudžbe se zaprimaju u Uredu HPS (Kozarčeva 22, 10000 Zagreb, tel./fax **01/48-24-142** ili tel. **01/48-23-624**, e-mail: hps@inet.hr), a nakon Vaše narudžbe HPS će Vam poslati uplatnicu koju treba platiti u roku od 14 dana. Po izlasku knjige iz tiska, do kraja studenoga, planinari će uz potvrdu o uplati moći knjigu preuzeti u Uredu HPS ili će knjigu primiti poštom (uz dodatak pripadajuće poštarine). Tek iza tog promotivnog razdoblja knjiga će ići u redovnu prodaju u HPS-u za 150 kuna, a u knjižarama za 180-200 kuna.

Knjiga »Život na planinarski način« ima 336 stranica i bogato je ilustrirana s 300 atraktivnih slika u boji. Format knjige je 17 × 24 cm (kao naš časopis), a radi boljeg čuvanja imat će tvrde korice. Naručiteljima koji to budu željeli, autor će se za uspomenu potpisati u knjigu.

Ove jeseni iz tiska izlazi nova knjiga vodećeg planinarskog publicista prof. dr. Željka Poljaka

Život na planinarski način

Na jednom mjestu: dosad neobjavljeni i ponajbolji objavljeni putopisi s planinarskih putovanja po svijetu, članci, doživljaji i anegdote u kapitalnoj, tvrdo ukoričenoj knjizi od **336 stranica**, bogato ilustriranoj s **300 atraktivnih slika u boji!**

ŽELJKO POLJAK

PLANINARSKA
KNJIGA GODINE!

**U PRETPLATI
do 20. listopada**

100 kuna!

Nakon narudžbe, na svoju adresu naručitelji će dobiti uplatnicu koju treba uplatiti u roku od 14 dana. Po izlasku knjige iz tiska, do kraja studenoga, planinari će uz potvrdu o uplati moći knjigu preuzeti u Uredu HPS ili će knjigu primiti poštom (uz dodatak pripadajuće poštarine). Nakon promotivnog razdoblja knjiga će ići u redovnu prodaju u HPS-u za 150 kn, a u knjižarama 180-200 kn.

**HRVATSKI
PLANINARSKI
SAVEZ**

**Kozarčeva 22
10000 Zagreb**

tel. 01/48-23-624

fax. 01/48-24-142

e-mail: hps@inet.hr